

157. löggjafarþing 2025.
Þingskjal **x — x.** mál.
Stjórnarfrumvarp.

Frumvarp til laga

um einföldun eftirlits með hollustuháttum og mengunarvörnum

Frá umhverfis-, orku- og loftslagsráðherra

I. KAFLI

Breyting á lögum um kirkjugarða, greftrun og líkbrennslu, nr. 36/1993, með síðari breytingum

1. gr.

Í stað orðsins „heilbrigðisnefndar“ í 3. mgr. 16. gr. laganna kemur: Umhverfis- og orkustofnunar.

2. gr.

Í stað orðsins „heilbrigðisnefndar“ í 1. mgr. 20. gr. laganna kemur: Umhverfis- og orkustofnunar.

II. KAFLI

Breyting á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir, nr. 7/1998, með síðari breytingum

3. gr.

Orðin „annaðhvort heilbrigðisnefnd sveitarfélaga eða“ í 1. mgr. 3. gr. laganna falla brott.

4. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 4. gr. laganna.

- a. Í stað orðsins „heilbrigðisnefndar“ í 2. tölul. 1. mgr. 4. gr. kemur: sveitarfélaga.
- b. Í stað orðsins „heilbrigðisnefnda“ í 5. tölul. 1. mgr. 4. gr. kemur: Umhverfis- og orkustofnun.

5. gr.

Í stað orðsins „heilbrigðisnefnda“ í 18. tölul. 1. mgr. 5. gr. kemur: Umhverfis- og orkustofnun.

6. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 6. gr. laganna:

- a. Í stað orðanna „eða heilbrigðisnefndir gefa“ í 1. mgr. 6. gr. kemur: gefur.
- b. Í stað orðanna „útgefandi starfsleyfis“ og „útgefandi“ í öllum beygingarföllum í 2., 3. og 4. mgr. kemur, í viðeigandi beygingarföllum: Umhverfis- og orkustofnun.

7. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 7. gr. laganna:

- a. 1. mgr. orðast svo: Umhverfis- og orkustofnun gefur út starfsleyfi samkvæmt lögum þessum.
- b. Í stað orðanna „útgefandi starfsleyfis“ í öllum beygingarföllum tvívegis í 3. mgr., í 4. mgr., tvívegis í 5. mgr. og í 6. mgr. kemur, í viðeigandi beygingarföllum: Umhverfis- og orkustofnun.
- c. Í stað orðsins „leyfisveitanda“ í 4. mgr. kemur: Umhverfis- og orkustofnun.

8. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 7. gr. a laganna:

- a. Í stað orðanna „hlutaðeigandi heilbrigðisnefndar og“ í 2. málsl. 1. mgr. kemur: stofnanna eða.
- b. Í stað orðanna „útgefanda starfsleyfis“ í 3. mgr. kemur: Umhverfis- og orkustofnun.

9. gr.

Í stað orðanna „Hlutaðeigandi eftirlitsaðili“ í 3. mgr. 8. gr. kemur: Umhverfis- og orkustofnun.

10. gr.

Í stað orðanna „útgefandi starfsleyfis“ í öllum beygingarföllum í d. lið 1. mgr. og í 4. mgr. 9. gr., tvívegis í 1. mgr. og í 2. mgr. 14. gr., í 1. og 2. mgr. 15. gr., tvívegis í 1. mgr. 28. gr., í 29. gr. laganna kemur, í viðeigandi beygingarföllum: Umhverfis- og orkustofnun.

11. gr.

Í stað orðsins „eftirlitsaðila“ í lokamálslið 4. mgr. 21. gr. kemur: Umhverfis- og orkustofnun.

12. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 36. gr. laganna:

- a. Í stað orðanna „skulu Umhverfis- og orkustofnun, sbr. 51. gr., og heilbrigðisnefndir sveitarfélaga, sbr. 47. gr.“ í 3. mgr. 36. gr. kemur: skal Umhverfis- og orkustofnun.
- b. 2. málsl. 3. mgr. orðast svo: Sveitarfélögum er heimilt að setja upp og reka mælistöðvar vegna hugsanlegs álags vegna umferðar eða starfsemi.
- c. 2. málsl. 4. mgr. fellur brott.
- d. Í stað orðanna „heilbrigðisnefndir sveitarfélaga“ í 6. mgr. kemur: sveitarfélög, eftir því sem við á.
- e. 1.-3. málsl. 7. mgr. orðast svo: Umhverfis- og orkustofnun skal gefa út staðbundnar áætlanir um loftgæði þar sem m.a. koma fram tímaáætlun, aðgerðir og stefnumörkun til að bæta loftgæði. Þá skal stofnunin, eftir því sem við á í samráði við hlutaðeigandi sveitarfélög, vinna viðbragðsáætlanir sem taka til skammtímaaðgerða varðandi loftgæði á einstökum svæðum. Umhverfis- og orkustofnun skal gefa út tilkynningar til almennings um loftgæði eftir því sem við á.

- f. Í stað orðanna „hlutaðeigandi heilbrigðisnefnd“ í 4. málsl. 7. mgr. kemur: hlutaðeigandi sveitarfélag í samráði við Umhverfis- og orkustofnun.
- g. 6. málsl. 7. mgr. fellur brott.

13. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 41. gr. laganna:

- a. Orðin „heilbrigðisnefndar eða“ í 1. mgr. falla brott.
- b. 2. mgr. fellur brott.

14. gr.

Í stað orðsins heilbrigðisnefndar í 42. gr. laganna kemur: Umhverfis- og orkustofnunar.

15. gr.

XII. kafli laganna orðast svo: **Stjórn og skipan.**

16. gr.

44., 45., 46., 47., 48. og 49. gr. laganna falla brott.

17. gr.

Í stað orðanna „heilbrigðiseftirlits sveitarfélaga“ í 2. mgr. 50. gr. laganna kemur: Umhverfis- og orkustofnun.

18. gr.

Fyrirsögn XIII. kafla laganna fellur brott.

19. gr.

Orðin „þegar um landið allt er að ræða og við heilbrigðisnefndir þegar um einstök svæði er að ræða“ í 1. málsl. 3. mgr. 51. gr., og 2. og 3. málsl. sömu málsgreinar falla brott.

20. gr.

52. gr. laganna fellur brott.

21. gr.

Í stað orðsins „eftirlitsaðili“ í öllum beygingarföllum í 2. mgr., 4. mgr. og tvívegis í 5. mgr. 54. gr. og tvívegis í 54. gr. a laganna kemur, í viðeigandi beygingarföllum: Umhverfis- og orkustofnun.

22. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 55. gr. laganna:

- a. Í stað orðsins „eftirlitsaðili“ í öllum beygingarföllum í 1. mgr. og 1. málsl. 2. mgr. kemur, í viðeigandi beygingarföllum: Umhverfis- og orkustofnun.
- b. 2. málsl. 2. mgr. fellur brott.

23. gr.

2. málsl. 1. mgr. 56. gr. laganna fellur brott.

24. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 58. gr. laganna:

- a. Orðin „heilbrigðisnefndum og“ í 1. málsl. 1. mgr. falla brott.
- b. Í lok 1. og 2. málsl. 1. mgr. kemur: eða Matvælastofnunar.
- c. Orðin „heilbrigðisnefndar eða“ í 3. málsl. 1. mgr. falla brott.

25. gr.

59. gr. laganna orðast svo:

Sveitarstjórn er heimilt að setja sér samþykktir um bann eða takmörkun gæludýrahalds. Birta skal slíka samþykkt í Stjórnartíðindum að fenginni umsögn Umhverfis- og orkustofnunar.

26. gr.

Orðin „eða heilbrigðisnefnd“ í 60. gr. laganna falla brott.

27. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 61. gr. laganna:

- a. Orðin „heilbrigðisnefnd eða“ tvívegis í 1. mgr. og í 2. mgr. falla brott.
- b. Í stað orðanna „viðkomandi heilbrigðiseftirliti“ í 1. mgr. kemur: Umhverfis- og orkustofnun.
- c. Orðin „og heilbrigðisnefnda“ í 3. mgr. falla brott.
- d. Orðin „eða heilbrigðisnefndar“ í 2. málsl. 3. mgr. falla brott.
- e. Orðin „eða heilbrigðisnefnd“ í 5. málsl. 3. mgr. falla brott.
- f. Orðin „og sektir sem heilbrigðisnefndir leggja á að frádregnum kostnaði við innheimtu renna til rekstraraðila heilbrigðiseftirlits“ í lokamálslið 3. mgr. falla brott.

28. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 62. gr. laganna:

- a. 1. mgr. orðast svo: Fulltrúum Umhverfis- og orkustofnunar skal heimill aðgangur til skoðunar og eftirlits, þar á meðal töku sýna og myndatöku, að öllum þeim stöðum sem lög þessi, reglugerðir og samþykktir ná yfir og er heimilt að leita aðstoðar lögreglu ef með þarf.
- b. Orðin „í samráði við heilbrigðisnefndir“ í 2. mgr. falla brott.
- c. 4. mgr. fellur brott.

29. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 63. gr. laganna:

- a. Orðin „eða heilbrigðisnefnd“ tvívegis í 1. mgr. falla brott.
- b. 2. málsl. 2. mgr. fellur brott.

30. gr.

66. gr. laganna fellur brott.

31. gr.

Í stað orðsins „heilbrigðisnefnd“ í fyrirsögn Viðauka IV kemur: Umhverfis- og orkustofnun.

III. KAFLI

Breyting á sóttvarnalögum, nr. 19/1997, með síðari breytingum

32. gr.

Í stað orðsins „heilbrigðisnefndir“ í 3. mgr. 4. gr. kemur Umhverfis- og orkustofnun.

33. gr.

Orðin „heilbrigðisfulltrúa, heilbrigðisnefnda“ í fyrirsögn 3. undirkafla III. kafla falla brott.

34. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 11. gr. laganna:

- a. Orðin „Heilbrigðisfulltrúar, samkvæmt lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir“ í 1. málsl. 1. mgr. falla brott.
- b. Orðin „viðkomandi heilbrigðisnefnd“ í 2. málsl. 1. mgr. falla brott.
- c. Í stað orðanna „gefa heilbrigðisnefndum“ í 3. málsl. 1. mgr. kemur: eftir atvikum gefa Matvælastofnun og Umhverfis- og orkustofnun.

IV. KAFLI

Breyting á áfengislögum, nr. 75/1998, með síðari breytingum

35. gr.

Í stað orðsins „heilbrigðisnefndar“ í 4. tölul. 4. mgr. 6. gr. a laganna kemur: Umhverfis- og orkustofnunar.

V. KAFLI

Breyting á lögum um meðhöndlun úrgangs, nr. 55/2003, með síðari breytingum

36. gr.

2. mgr. 4. gr. laganna orðast svo: Umhverfis- og orkustofnun fer með eftirlit með framkvæmd laga þessara.

37. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 14. gr. laganna:

- a. Orðin „og eftir atvikum heilbrigðisnefndar“ í 1. mgr. falla brott.
- b. 2. mgr. orðast svo: Umhverfis- og orkustofnun veitir starfsleyfi samkvæmt lögum þessum.
- c. Í stað orðanna „útgefanda starfsleyfis“ í öllum beygingarföllum í 4., 5., 9., 10. og 11. mgr. kemur, í viðeigandi beygingarfalli: Umhverfis- og orkustofnun.

38. gr.

Í stað orðanna „Útgefandi starfsleyfis“ í 2. málsl. 2. mgr. 16. gr. kemur: Umhverfis- og orkustofnun.

39. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 19. gr. laganna:

- a. 5. málsl. 1. mgr. fellur brott.

- b. Í stað orðanna „útgefanda starfsleyfis skv. 2. mgr. 14. gr.“ í 2. mgr. kemur Umhverfis- og orkustofnunar.

40. gr.

Í stað orðanna „hlutaðeigandi heilbrigðisnefndir“ í 2. mgr. 24. gr. kemur: Umhverfis- og orkustofnun.

41. gr.

VI. kafli fær heitir Reglugerðir og samþykktir.

42. gr.

Í stað orðanna „útgefandi starfsleyfis“ í z. lið 1. mgr. 43. gr. laganna kemur: Umhverfis- og orkustofnun.

43. gr.

Við bætist ný grein, 43. gr. a, sem orðast svo:

Sveitarstjórn getur sett sér samþykkt um meðferð úrgangs og um umgengni á lóðum. Birta skal slíka samþykkt í Stjórnartíðindum að fenginni umsögn Umhverfis- og orkustofnunar.

44. gr.

Orðin „eða viðkomandi eftirlitsaðila“ tvívegis í 1. mgr. 60. gr. laganna falla brott.

45. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 61. gr. laganna:

- a. Í stað orðsins „eftirlitsaðili“ í 1. mgr. kemur: Umhverfis- og orkustofnun.
- b. Orðin „Umhverfis- og orkustofnun hefur“ í 1. mgr. falla brott.
- c. Orðin „eða viðkomandi eftirlitsaðila“ í 6. mgr. falla brott.

46. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 64. gr. a laganna:

- a. 2. mgr. orðast svo: Umhverfis- og orkustofnun veitir starfsleyfi fyrir starfsemi þar sem fram fer endurvinnsla skipa. Starfsleyfi vegna endurvinnslu skipa yfir 500 brúttótonnum skal vera til fimm ára í senn, en að öðru leyti gilda ákvæði 14.–17. gr. um útgáfu starfsleyfa eftir því sem við á. Um starfsleyfi fyrir starfsemi þar sem fram fer endurvinnsla skipa undir 500 brúttótonnum gilda ákvæði laga um hollustuhætti og mengunarvarnir.
- b. 4. mgr. fellur brott.

47. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 65. gr. laganna:

- a. 2. málsl. 1. mgr. fellur brott.
- b. Orðið „einnig“ í 3. málsl. 1. mgr. fellur brott.
- c. Í stað orðsins „heilbrigðiseftirlitsins“ í 3. málsl. 1. mgr. kemur: eftirlitsins.
- d. Orðin „og öðrum eftirlitsaðilum samkvæmt lögum þessum“ í 2. mgr. falla brott.
- e. 5. mgr. fellur brott.

48. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 66. gr. laganna:

- a. Orðin „og heilbrigðisnefnd þar sem hún fer með eftirlit“ í 1. mgr. falla brott.
- b. Orðin „eða heilbrigðisnefnd þar sem hún fer með eftirlit“ í 4. mgr. falla brott.

49. gr.

2. mgr. 67. gr. laganna fellur brott.

VI. KAFLI

Breyting á lögum um varnir gegn mengun hafs og stranda, nr. 33/2004, með síðari breytingum

50. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 4. gr. laganna:

- a. Orðin „heilbrigðiseftirliti sveitarfélaganna eða“ í 2. málsl. 2. mgr. falla brott.
- b. Orðin „eða við hlutaðeigandi heilbrigðiseftirlit eftir því sem við á“ í 3. málsl. 2. mgr. falla brott.
- c. Síðasti málsl. 2. mgr. fellur brott.

51. gr.

Orðin „heilbrigðisnefndir sveitarfélaganna“ í 1. mgr. 5. gr. falla brott.

52. gr.

Orðin „og ef við á hlutaðeigandi heilbrigðisnefndar“ í 7. mgr. 8. gr. falla brott.

53. gr.

Orðin „og heilbrigðisnefnda viðkomandi sveitarfélaga“ í 5. mgr. 12. gr. laganna falla brott.

54. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 14. gr. laganna:

- a. Orðin „og heilbrigðisnefnd“ í 3. efnismálsl. a. liðar 1. mgr. falla brott.
- b. Í stað orðsins „heilbrigðisnefnd“ í 4. og 5. efnismálsl. a. liðar 1. mgr. kemur: Umhverfis- og orkustofnun.
- c. 6. efnismálsl. a. liðar 1. mgr. fellur brott.
- d. 3. efnismálsl. b. liðar 1. mgr. fellur brott.
- e. Orðin „heilbrigðisnefnd eða“ í 4. efnismálsl. b. liðar 1. mgr. falla brott.

55. gr.

3. mgr. 21. gr. laganna fellur brott.

56. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 22. gr. laganna:

- a. Orðin „eða heilbrigðisnefnd, þar sem það á við“ í 1. mgr. falla brott.
- b. Síðasti málsl. 2. mgr. fellur brott.
- c. Orðin „en tilkynna skal það hluteigandi heilbrigðisnefnd“ í 3. mgr. falla brott.

57. gr.

Orðin „eða viðkomandi heilbrigðisnefnd, sbr. 2. mgr. 4. gr.“ tvívegis í 1. mgr. 23. gr. og í 1. mgr. 24. gr. laganna falla brott.

VII. KAFLI

Breyting á lögum um veitingastaði, gististaði og skemmtanahald, nr. 85/2007

58. gr.

Í stað orðanna „heilbrigðisnefndum sveitarfélaga“ í 1. mgr. 10. gr. laganna og orðsins „heilbrigðisnefndar“ í 2. mgr. 10. gr. og sama orðs hvarvetna annars staðar í lögnum, kemur í viðeigandi beygingarfalli: Umhverfis- og orkustofnun.

VIII. KAFLI

Breyting á lögum um uppbyggingu og rekstur fráveitna, nr. 9/2009, með síðari breytingum

59. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 4. gr. laganna:

- a. Í stað orðsins „heilbrigðisnefnd“ í öllum beygingarföllum í 4. mgr. og tvívegis í 5. mgr. 4. gr. laganna kemur í viðeigandi beygingarfalli: Umhverfis- og orkustofnun.
- b. Í stað orðanna „hún setur á grundvelli laga um hollustuhætti og mengunarvarnir, nr. 7/1998“ kemur: birta skal í Stjórnartíðindum að fenginni umsögn Umhverfis- og orkustofnunar.

IX. KAFLI

Breyting á lögum um stjórn vatnamála, nr. 36/2011, með síðari breytingum

60. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 8. gr. laganna:

- a. Orðin „og heilbrigðiseftirlit sveitarfélaga“ í 1. málsl. 1. mgr. falla brott.
- b. Orðin „í samvinnu við heilbrigðisnefndir og“ í 2. málsl. 1. mgr. falla brott.
- c. Orðin „frá hlutaðeigandi heilbrigðisnefndum“ í 3. mgr. falla brott.

61. gr.

Orðin „heilbrigðiseftirliti sveitarfélaga“ í 2. mgr. 9. gr. laganna falla brott.

62. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 22. gr. laganna:

- c. Í stað orðanna „heilbrigðiseftirlit sveitarfélaga“ í 2. mgr. kemur sveitarfélög.
- d. Í stað orðanna „heilbrigðisnefndum sveitarfélaga“ í 1. málsl. 3. mgr. kemur sveitarfélögum.
- e. Í stað orðanna „Þá er heimilt“ í 2. málsl. 3. mgr. kemur: Heimilt er.

X. KAFLI

Breyting á lögum um umhverfisábyrgð, nr. 55/2012, með síðari breytingum

63. gr.

Í stað orðanna „heilbrigðisnefndar sveitarfélags“ og „heilbrigðisnefnd“ í 4. málsl. 2. mgr. 9. gr. og 2. málsl. 2. mgr. 10. gr. laganna kemur, í viðeigandi beygingarfalli Matvælastofnun.

64. gr.

Orðin „hlutaðeigandi heilbrigðisnefndar“ í 2. málsl. 1. mgr. 12. gr. laganna falla brott.

65. gr.

Í stað orðanna „hlutaðeigandi heilbrigðisnefnd“ og „heilbrigðisnefnd“ í 2. málsl. 1. mgr. 13. gr., 2. málsl. 1. mgr. 14. gr. og 2. málsl. 3. mgr. 15. gr. laganna kemur, í viðeigandi beygingarfalli Matvælastofnun.

66. gr.

2. og 3. málsl. 1. mgr. 23. gr. laganna falla brott.

67. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 25. gr. laganna:

- a. 3. málsl. 2. mgr. 25. gr. laganna fellur brott.
- b. Orðin „viðkomandi heilbrigðisnefnd“ í 4. mgr. 25. gr. laganna falla brott.

68. gr.

Orðin „eða heilbrigðisnefndar“ í 1. mgr. 30. gr. laganna falla brott.

XI. KAFLI

Breyting á efnalögum, nr. 61/2013, með síðari breytingum

69. gr.

Orðin „heilbrigðisnefndir sveitarfélaga“ í 15. tölul. 5. gr. falla brott.

70. gr.

6. gr. laganna fellur brott.

71. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 48. gr. laganna:

- a. Orðin „heilbrigðisnefndum sveitarfélaga“ í 1. málsl. 2. mgr. falla brott.
- b. Orðin „hlutaðeigandi heilbrigðisnefnd“ í 2. málsl. 2. mgr. falla brott.
- c. 4. mgr. fellur brott.

XII. KAFLI

Breyting á lögum um meðferð elds og varnir gegn gróðureldum nr. 40/2015, með síðari breytingum

72. gr.

Í stað orðsins „heilbrigðisnefnd“ í 2. og 5. mgr. 4. gr. laganna kemur: Umhverfis- og orkustofnun.

73. gr.

Orðið „heilbrigðisnefndar“ í 1. mgr. 5. gr. laganna fellur brott.

XIII. KAFLI

Breyting á lögum um Gæða- og eftirlitsstofnun velferðarmála nr. 40/2025, með síðari breytingum

74. gr.

Í stað orðanna „heilbrigðisnefndir sveitarfélaga“ í 3. mgr. 22. gr. laganna kemur: Umhverfis- og orkustofnun.

75. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 2027.

Ákvæði til bráðabirgða.

Starfsfólk heilbrigðiseftirlita sveitarfélaga sem er í starfi við gildistöku laga þessara og sinnir þeim verkefnum sem færist til Umhverfis- og orkustofnunar samkvæmt lögum þessum skal eiga forgangsrétt til starfa í Umhverfis- og orkustofnun sem verða til vegna lagabreytinganna. Ákvæði 7. gr. laga um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins, nr. 70/1996, gilda ekki um störf sem ráðið er í samkvæmt þessu ákvæði.

Greinargerð.

1. Inngangur.

Frumvarp þetta byggir á tillögum stýrihóps umhverfis-, orku- og loftslagsráðherra og matvælaráðherra frá árinu 2025. Hlutverk stýrihópsins var að rýna tillögur og sviðsmyndir starfshóps frá árinu 2023 um breytt fyrirkomulag eftirlits á grundvelli laga um hollustuhætti og mengunarvarnir og laga um matvæli. Helstu niðurstöður starfshópsins voru þær að með núverandi eftirlitskerfi væri áreiðanleiki og samfella í framkvæmd ekki tryggð. Benti stýrihópurinn á tvær sviðsmyndir sem gætu leitt til skýrari ábyrgðar, að dregið yrði úr ósamræmi og samhæfing eflað við eftirlit. Var niðurstaðan sú að hagkvæmasta sviðsmyndin væri sú að færa stjórnsýslu hollustuhátta og mengunarvarna og matvælaeftirlits alfarið til ríkisstofnana og að byggja þyrfti upp sameiginlegt upplýsingakerfi þessara stofnana.

Í frumvarpinu eru gerðar tillögur til breytinga á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir er varða eftirlit með hollustuháttum og mengunarvörnum auk þess sem lagðar eru til breytingar á ákvæðum fleiri laga sem leiða af þeim breytingum.

Samkvæmt gildandi lögum er meginábyrgð á framkvæmd og samræmingu eftirlits með, hollustuháttum og mengunarvörnum hjá Umhverfis- og orkustofnun. Auk þess fer hluti stjórnsýslu og eftirlits fram á sveitarstjórnarstigi og er framkvæmdur af heilbrigðisnefndum, sem kjörnar eru af sveitarstjórum, og framkvæmdastjóra og annarra starfsmanna heilbrigðiseftirlits sem starfar í umboði viðkomandi heilbrigðisnefndar. Er landinu skipt upp í ný heilbrigðiseftirlitssvæði.

Lagt er til í frumvarpinu að framkvæmd eftirlits með hollustuháttum og mengunarvörnum færist alfarið til ríkisins og verði framvegis í höndum Umhverfis- og orkustofnunar.

Samhliða er lagt fram frumvarp af atvinnuvegaráðherra þar sem lagt er til að framkvæmd eftirlits með matvælum verði framvegis í höndum Matvælastofnunar. Fara þarf með frumvarp þetta í samræmi við frumvarp atvinnuvegaráðherra.

2. Tilefni og nauðsyn lagasetningar.

Eftirlit á grundvelli laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og laga nr. 93/1995 um matvæli hefur verið til skoðunar í allmörg ár. Komið hafa fram fjölmargar ábendingar um að núverandi fyrirkomulag við eftirlit með matvælum, hollustuháttum og mengunarvörnum sé haldið ágöllum og að framkvæmdin sé ólík milli eftirlitssvæða þar sem um er að ræða marga sjálfstæða eftirlitsaðila, með eigið eftirlitskerfi. Þá liggur fyrir að Matvælastofnun og Umhverfis- og orkustofnun skortir úrræði til að sinna því samræmingarhlutverki sem umrædd lög gera ráð fyrir að stofnanirnar sinni gagnvart heilbrigðiseftirliti og því vanti bæði yfirsýn og samræmi í stjórnsýsluframkvæmd og eftirliti.

Eftirlitsstofnun EFTA (ESA) hefur frá árinu 2010 ítrekað gert athugasemdir við annmarka á skipulagi opinbers eftirlits hér á landi hvað varðar samræmingu milli eftirlitsaðila á sviði matvæla.

Fjölmargar greiningar á fyrirkomulagi eftirlits hafa verið unnar á undanförunum árum. Má þar nefna skýrslu um hlutverk Hollustuverndar ríkisins frá október 2001, þar sem m.a. var bent á að Hollustuvernd væri ætlað að fylgjast með því hvort heilbrigðiseftirlitssvæðin sinni skyldum sínum samkvæmt lögum og reglugerðum, þ.e. eftirlit með eftirliti. Í apríl 2004 skilaði Hagfræðistofnun Háskóla Íslands skýrslu um eftirlitsiðnaðinn á Íslandi, þar sem m.a. er fjallað um að túlkun og framkvæmd laga og eftirlits geri verið mismunandi eftir heilbrigðiseftirlitssvæðum. Þá má benda á úttekt Ríkisendurskoðunar á Matvælastofnun frá 2013 þar sem atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneyti var hvatt til að kanna hvort sameina ætti allt matvælaeftirlit á eina hendi. Umhverfisráðherra skipaði starfshóp þann 21. maí 2012 um útfærslur á framkvæmd við leyfisveitingar og eftirlit samkvæmt lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir. Hópurinn skilaði skýrslu árið 2015 og taldi tækifæri til að einfalda stjórnsýslu laga um hollustuhætti og mengunarvarnir.

Árið 2020 vann KPMG greiningu að beiðni þáverandi atvinnuvega- og nýsköpunarráðherra í samstarfi við umhverfis- og auðlindaráðherra, á matvæla- og hollustuháttaeftirliti. Helstu niðurstöður greiningarinnar voru m.a. þær að eftirlitið væri í höndum 12 stjórnvalda og ekki hefði tekist að samræma framkvæmd eftirlitsins að öllu leyti. Þá væri verklag við skjalastjórnun og upplýsingasöfnun ekki að fullu samræmt og alls fimm tegundir gagnagrunna notaðar við framkvæmd eftirlits. Taldi KPMG nauðsynlegt að bregðast við skorti á stöðluðu verklagi og skráningu til að tryggja að framkvæmd eftirlits uppfylli ákvæði gildandi laga og til að hægt væri að meta skilvirkni með fullnægjandi hætti.

Í október 2022 skipaði umhverfis-, orku og loftslagsráðherra, að undangengnu samráði við matvælaráðuneytið, starfshóp sem hafði það hlutverk að leggja til nýtt fyrirkomulag að eftirliti með hollustuháttum og mengunarvörnum og matvælum. Starfshópurinn skilaði skýrslu þann

17. október 2023 þar sem fram kemur að ósamræmi í eftirliti sé mikið, stjórnsýsla flókin og að yfirsýn skorti. Starfshópurinn setti fram tillögur að sviðsmyndum, en megingintillaga starfshópsins var að allt opinbert eftirlit á grundvelli laga um matvæli og laga um hollustuhætti og mengunarvarnir, auk tengdrar löggjafar, yrði á hendi ríkisins, þannig að eftirliti með hollustuháttum og mengunarvörnum yrði fært til Umhverfis- og orkustofnunar og eftirlit með matvælum yrði fært til Matvælastofnunar.

Í maí 2024 skipuðu umhverfis-, orku- og loftslagsráðherra og matvælaráðherra stýrihóp sem var falið að rýna tillögur og sviðsmyndir starfshóps um breytt fyrirkomulag eftirlits á grundvelli laga um hollustuhætti og mengunarvarnir og laga um matvæli, sem skilaði skýrslu til umhverfis-, orku- og loftslagsráðherra í ágúst 2023. Hópnum var jafnframt falið að leggja drög að innleiðingu á miðlægu umsýslukerfi sem tryggja skyldi samræmda framkvæmd frá móttöku umsóknar til framkvæmdar eftirlits. Stýrihópurinn skilaði skýrslu í júní 2025. Helstu niðurstöður starfshópsins voru að þrátt fyrir góðan vilja og fagmennsku þeirra sem sinna eftirliti samkvæmt núverandi kerfi valdi óskýr verkaskipting því að áreiðanleiki og samfella í framkvæmd sé ekki tryggð. Taldi stýrihópurinn tvær sviðsmyndir bjóða upp á raunhæfar leiðir til að skýra ábyrgð, draga úr ósamræmi og efla samhæfingu í framkvæmd opinbers eftirlits. Fyrri sviðsmyndin felur í sér að allt eftirlit færist alfarið til ríkisstofnana. Sú seinni felur í sér að framkvæmd eftirlits verði á svæðisbundnum grunni en stofnanir ríkisins fá skýrt yfirstjórnarhlutverk og aukid boðvald. Telur stýrihópurinn að sú sviðsmynd yrði bæði flóknari í útfærslu og framkvæmd heldur en fyrri sviðsmyndin þar sem allt eftirlit yrði fært til ríkisstofnanna.

Í skýrslu sinni lagði stýrihópurinn áherslu á, óháð því hvaða sviðsmynd yrði valin, að ráðist yrði í uppbyggingu sameiginlegs upplýsingakerfis sem héldi utan um starfsleyfi, eftirlitsferla, skilyrði og afgreiðslu erinda. Kerfið þyrfti að tryggja gagnsæi, aðgengi og stöðlun og möguleika á sjálfsafgreiðslu.

Í júlí 2024 sendi ESA atvinnuvegaráðuneytinu formlegt áminningarbréf þar sem bent er á að fyrirkomulag matvælaeftirlits á Íslandi standist ekki kröfur EES-samningsins. Helstu athugasemdir varða skort á samræmi, skýrri ábyrgð og yfirstjórn eftirlits.

Í maí 2025 vann KPMG þarfa og kröfulýsingu fyrir sameinaða innviði fyrir atvinnuvegaráðuneytið og umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytið. Þarfa- og kröfulýsingin lýsir núverandi fyrirkomulagi eftirlits, þörfum og áskorunum ásamt tillögu að framtíðarfyrirkomulagi stafrænna sameinaðra innviða eftirlits með matvælum, hollustuháttum og mengunarvörnum. Áhersla er á straumlínulagaða þjónustu og að kerfishögun mæti kröfum um betri heildaryfirsýn gagna og rekjanleika í eftirliti, hlítu við lög og reglugerðir, samræmda áhættustjórnun og öryggi og að reglubundið eftirlit sé í samræmi við áhættu.

Í ljósi alls framangreinds hafa umhverfis-, orku- og loftslagsráðherra og atvinnuvegaráðherra tekið sameiginlega ákvörðun um að leggja til að allt eftirlit á grundvelli laga um hollustuhætti og mengunarvarnir og matvælalaga verði fært til Umhverfis- og orkustofnunar og Matvælastofnunar. Er tillagan lögð fram í þeim tilgangi að tryggja skilvirkt eftirlit á málefnasviðinu og einfalda stjórnsýslu gagnvart þjónustuþegum.

Breytingar, sem lagðar eru til í frumvarpinu, eru í samræmi við stefnuyfirlýsingu ríkisstjórnar Samfylkingar, Viðreisnar og Flokks fólksins frá 21. desember 2024 um aukna skilvirkni í samskiptum fyrirtækja og hins opinbera.

3. Meginefni frumvarpsins.

Í frumvarpinu er lagt til að eftirlit á grundvelli laga um hollustuhætti og mengunarvarnir verði fært til Umhverfis- og orkustofnunar. Þó að meginábyrgð á framkvæmd og samræmingu

eftirlits með hollustuháttum og mengunarvörnum sé nú hjá Umhverfis- og orkustofnun fer hluti af eftirlitinu fram á sveitarstjórnarstigi og er framkvæmdur af heilbrigðisnefndum og heilbrigðisfulltrúum á níu heilbrigðiseftirlitssvæðum.

Þannig er lagt til í frumvarpinu að útgáfa starfsleyfa og eftirlit á sviði hollustuhátta og mengunarvarna verði fært frá heilbrigðisnefndum og heilbrigðiseftirliti sveitarfélaga. Samhliða er gert ráð fyrir að heilbrigðisnefndir og heilbrigðiseftirlit sveitarfélaga verði aflagt í lögum. Eftir hjá sveitarfélögum verða ákveðin staðbundin verkefni, sjá nánar kafla 6.

Markmið frumvarpsins er að tryggja að opinbert eftirlit með hollustuháttum og mengunarvörnum sé árangursríkt, skilvirkt, óhlutdrægt og uppfylli kröfur um gæði og samræmi í framkvæmd.

Í frumvarpinu eru lagðar til breytingar á fjölmörgum ákvæða laga um hollustuhætti og mengunarvarnir, nr. 7/1998, auk þess sem lagðar eru til breytingar á fleiri lögum þar sem fjallað er um opinbert eftirlit með hollustuháttum og mengunarvörnum.

4. Samræmi við stjórnarskrá og alþjóðlegar skuldbindingar.

Frumvarpið felur ekki í sér álitæfni sem kallar á sérstaka umfjöllun um samræmi við stjórnarskrá.

Eftirlitsstofnun EFTA (ESA) hefur í formlegu áminningarbréfi bent á að fyrirkomulag matvælaeftirlits á Íslandi standist ekki kröfur EES-samningsins. Auk frumvarps þessa verður lagt samhliða fram frumvarp til laga af hálfu atvinnuvegaráðherra þar sem lagt verður til að eftirlit með matvælum verði fært til Matvælastofnunar frá heilbrigðisnefndum og heilbrigðiseftirliti sveitarfélaga og er með því brugðist við þeim ábendingum.

5. Samráð.

Þann 5. september 2025 var birt í samráðgátt áformaskjal vegna breytinga á ýmsum lögum vegna einföldunar regluverks og aukinnar skilvirkni eftirlits með hollustuháttum, mengunarvörnum og matvælum. Bárust alls 34 umsagnir um áformin um lagasetningu sem unnið hefur verið úr við gerð frumvarpsins.

Frumvarpið byggir m.a. á vinnu stýrihóps sem skipaður var 2024, en í honum áttu sæti fulltrúar ráðuneytanna, Sambands íslenskra sveitarfélaga, Samtaka heilbrigðiseftirlitssvæða á Íslandi, Samtaka atvinnulífsins og innviðaráðuneytisins. Þá sátu áheyrnarfulltrúar frá Matvælastofnun og Umhverfis- og orkustofnun einnig fundi hópsins og tóku virkan þátt í rýni. Stýrihópurinn hélt samráðsfundi með sveitarfélögum, heilbrigðiseftirlitssvæðum og fyrirtækjum þar sem málefnalegar umræður áttu sér stað um helstu áskoranir.

6. Verkefni sveitarfélaga.

Í frumvarpinu er gert ráð fyrir að verkefni tengd loftgæðamælingum og gerð viðbragðsáætlana fari að hluta til til sveitarfélaga. Samþykktir sem sveitarfélög setja sér t.d. um fráveitur, meðhöndlun úrgangs og takmörkun dýrahalds verða nú samdar af sveitarfélögum í stað heilbrigðisnefnda áður. Gert er ráð fyrir að sveitarfélög fái heimildir til að gera kröfu um ráðstafanir vegna umgengni og umhirðu utan húss, í stað heilbrigðisnefnda.

Verði frumvarpið samþykkt þarf að gera ýmsar breytingar á reglugerðum og má gera ráð fyrir að þar verði verkefni færð frá heilbrigðisnefndum til sveitarfélaga. Má t.d. nefna samráð við gerð aðgerðaáætlunar vegna hávaða, skv. reglugerð um kortlagningu hávaða og aðgerðaáætlanir, upplýsingagjöf um álag á vötn, sjá reglugerð um flokkun vatnshlota, eiginleika þeirra, álagsgreiningu og vöktun, og reglugerð um varnir gegn mengun vatns, ásamt upplýsingagjafar til Umhverfis- og orkustofnunar úr mælingum á umhverfisgæðum, verði

sveitarfélög með slíkar mælingar. Einnig má gera ráð fyrir að samþykki fyrir fráveitu- og hreinsibúnaði fari til sveitarfélaga, sem þó verði samkvæmt leiðbeiningum Umhverfis- og orkustofnunar, sem og samþykki fyrir staðsetningu og frágang á hauggeymslum. Þá mun það falla í hlut sveitarstjórna að sjá um stöðuskýrslu um förgun skólps til umhverfis- og orkustofnunar, og veita umsagnir um urðunarstaði, auk þess að sinna annarri upplýsingagjöf t.d. í tengslum við reglugerð um varnir gegn mengun vatns af völdum köfnunarefnissambanda frá landbúnaði og öðrum atvinnurekstri. Í samræmi við hlutverk sveitarfélaga í frumvarpinu tengd loftgæðamælingum má gera ráð fyrir að gerðar verði breytingar á reglugerð um loftgæði þar sem sveitarfélög fá aukið hlutverk. Auk þess skulu sveitarfélög eiga í samstarfi við Umhverfis- og orkustofnun um skrá yfir svæði um mengaðan jarðveg, samkvæmt reglugerð um mengaðan jarðveg.

Þá hafa verið unnar samantektir á verkefnum heilbrigðiseftirlita í reglum og samþykktum sveitarfélaga.

7. Mat á áhrifum.

Frumvarpið felur í sér að eftirlit á grundvelli laga um hollustuhætti og mengunarvarnir og matvælalaga verður fært til Umhverfis- og orkustofnunar. Samhliða þessu frumvarpi verður enn fremur lagt fram frumvarp til laga af hálfu atvinnuvegaráðherra þar sem lagt verður til að eftirlit með matvælum verði fært til Matvælastofnunar frá heilbrigðisnefndum og heilbrigðiseftirliti sveitarfélaga. Markmið lagabreytinganna er að tryggja að opinbert eftirlit með hollustuháttum og mengunarvörnum og matvælum sé árangursríkt og skilvirkt, uppfylli kröfur um gæði og samræmi í framkvæmd og sé í samræmi við skuldbindingar Íslands samkvæmt EES-samningnum. Breytingarnar fela í sér að verkefni sem nú eru unnin á vegum heilbrigðiseftirlita sveitarfélaga færast til ríkisins, þannig að yfirstjórn og framkvæmd eftirlits verði sameinuð innan tveggja ríkisstofnana í stað þess að skiptast á milli þeirra og níu heilbrigðiseftirlitssvæða. Þessum breytingum er ætlað að leiða til einföldunar, aukinnar samfellu í stjórnsýslu, heildaryfirsýnir og samræmdrar framkvæmdar eftirlits á landsvísu.

Áhrif frumvarpsins á ríkissjóð eru metin takmörkuð. Gert er ráð fyrir að þjónustugjöld muni standa undir varanlegum rekstrarkostnaði Umhverfis- og orkustofnunar vegna þeirra verkefna sem færast til stofnunarinnar frá heilbrigðisnefndum og heilbrigðiseftirliti sveitarfélaga. Þrátt fyrir það er ljóst að tiltekinn einskiptiskostnaður mun falla á ríkissjóð, t.d. vegna breytinga á starfsstöðvum.

Áhrif á fjárhag sveitarfélaga eru metin takmörkuð. Ekki er gert ráð fyrir tilfærslu þess fjármagns sem sveitarfélög hafa varið til verkefna heilbrigðiseftirlita. Bein fjárhagsleg áhrif eru því óveruleg eða jákvæð í þeim tilfellum sem sveitarfélög hafa borið hluta kostnaðar af verkefnum sem flytjast nú til ríkisins. Viss óbein neikvæð áhrif á sveitarfélög kunna að felast í því að sérfræðipækking sem hingað til hefur verið bundin við sveitarstjórnarstig flytjist að hluta til ríkisins og getur það takmarkað aðgengi sveitarfélaga að slíkri ráðgjöf í einstökum málum. Þá mun tiltekinn einskiptiskostnaður falla á sveitarfélög, t.d. vegna mögulegra biðlaunagreiðslna ofl.

Áhrif frumvarpsins á atvinnulíf og fyrirtæki verða almennt jákvæð. Samræming verklags, krafna og eftirlitsferla dregur úr flækjustigi og mismunandi framkvæmd milli svæða, styrkir jafnræði og tryggir meiri fyrirsjáanleika og einfaldar samskipti fyrirtækja við stjórnvöld. Frumvarpið felur ekki í sér takmarkanir á samkeppni, aðgangi að markaði eða rekstrarfrelsi fyrirtækja. Efling eftirlitsstofnana og samræmd gjaldtaka getur í tilteknum tilvikum leitt til

hækkunar kostnaðar hjá fyrirtækjum en á móti vegur hagræði af stöðluðum ferlum, skýrari kröfum og skilvirkara upplýsingakerfi.

Frumvarpið hefur engin áhrif á jafnrétti kynjanna eða stöðu einstakra samfélagshópa. Þá hefur frumvarpið engin áhrif á persónuvernd þar sem hvorki er kveðið á um nýja vinnslu persónuupplýsinga né breytingu á heimildum til slíkrar vinnslu.

Samkvæmt framangreindu er ljóst að frumvarpið hefur fyrst og fremst áhrif til einföldunar og eflingar stjórnsýslu og til að tryggja aukna skilvirkni, samræmingu og gæði í framkvæmd opinbers eftirlits. Þótt viss tímabundinn kostnaður muni falla á ríkissjóð vegna þeirra breytinga sem fylgja frumvarpinu og þess upplýsingakerfis sem talið er forsenda þess að markmið frumvarpsins nái fram að ganga, er ávinningur frumvarpsins fyrir samfélagið verulegur, bæði felur það í sér einföldun og hagræði auk þess að tryggja að framkvæmd eftirlitsins sé í samræmi við skuldbindingar Íslands skv. EES samningnum.

Um einstakar greinar frumvarpsins.

Um 1. gr.

Í greininni er lögð til breyting á 3. mgr. 16. gr. laga um kirkjugarða, greftrun og líkbrennslu. Lagt er til að í stað þess að leitað verði umsagnar heilbrigðisnefndar við gerð nýs kirkjugarðs eða stækkunar skuli leita umsagnar Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 2. gr.

Í greininni er lögð til breyting á 1. mgr. 20. gr. laga um kirkjugarða, greftrun og líkbrennslu. Lagt er til að í stað þess að leitað verði samþykkis heilbrigðisnefndar við gerð kapellu og líkhúss verði leitað samþykkis Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 3. gr.

Í greininni er lögð til breyting á 3. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir. Í samræmi við þann tilgang frumvarpsins að færa eftirlit með stjórnsýslu hollustuhátta og mengunarvarna til Umhverfis- og orkustofnunar, og er lagt til að sú stofnun verði eini eftirlitsaðilinn í lögunum, í stað þess að í gildandi lögum er það stofnunin ásamt heilbrigðisnefndum sveitarfélaga.

Um 4. gr.

Í greininni eru lagðar til breytingar á 4. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir sem nauðsynlegar eru til að færa eftirlitsverkefni frá heilbrigðisnefndum sveitarfélaga til Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 5. gr.

Í greininni er lögð til breyting á 5. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir sem nauðsynleg er til að færa eftirlitsverkefni frá heilbrigðisnefndum sveitarfélaga til Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 6. gr.

Lagðar eru til breytingar á 6. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir sem fela í sér að öll útgáfa starfsleyfa á grundvelli laganna verði í höndum Umhverfis- og orkustofnunar, en

samkvæmt gildandi lögum gefa Umhverfis- og orkustofnun og heilbrigðisnefndir út starfsleyfi fyrir þá starfsemi sem heyrir undir lögin.

Um 7. gr.

Í 7. gr. frumvarpsins eru lagðar til breytingar á 7. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir sem fjallar um útgáfu starfsleyfa. Breytingarnar eru sambærilegar þeim sem lagðar eru til í 6. gr. frumvarpsins.

Um 8. gr.

Í greininni eru lagðar til breytingar á 7. gr. a laga hollustuhætti og mengunarvarnir þar sem fjallað er um bráðabirgðaheimildir fyrir starfsemi sem heyrir undir lögin. Eftir sem áður er gert ráð fyrir að Umhverfis- og orkustofnun verði heimilt að veita rekstraraðila bráðabirgðaheimild fyrir starfsemi í sérstökum undantekningartilvikum. Í frumvarpinu er gert ráð fyrir að heilbrigðisnefndir og heilbrigðiseftirlit sveitarfélaga verði lagt niður og er því í greininni lagt til að Umhverfis- og orkustofnun skuli, í stað þess að leita eftir atvikum umsagnar hlutaðeigandi heilbrigðisnefndar eða annarra aðila, leita eftir umsögnum stofnanna eða annarra aðila ef slíkt er talið nauðsynlegt. Þá er lögð til breyting sem leiðir af tillögum um að Umhverfis- og orkustofnun veiti öll starfsleyfi á grundvelli laganna.

Um 9. gr.

Lögð er til breyting á 3. mgr. 8. gr. laga hollustuhætti og mengunarvarnir sem leiðir af tillögum frumvarpsins um að Umhverfis- og orkustofnun verði eini eftirlitsaðilinn samkvæmt lögnum.

Um 10. gr.

Í samræmi við þá tillögu frumvarpsins að Umhverfis- og orkustofnun verði eini eftirlitsaðilinn samkvæmt lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir er lagt til að í stað þess að vísað verði til útgefanda starfsleyfis í d. lið 1. mgr. og í 4. mgr. 9. gr., 1. mgr. og 2. mgr. 14. gr., 1. og 2. mgr. 15. gr., 1. mgr. 28. gr. og í 29. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir verði vísað til Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 11. gr.

Í samræmi við 10. gr. frumvarpsins er í 11. gr. lagt til að í stað þess að vísað verði til eftirlitsaðila í 4. mgr. 21. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir verði vísað til Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 12. gr.

Í greininni er lagt til að gerðar verði breytingar á 36. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir þar sem fjallað er um loftgæði. Breytingarnar miða að því að Umhverfis- og orkustofnun og sveitarfélög fari með þau verkefni sem stofnunin hefur sinnt ásamt heilbrigðisnefndum sveitarfélaga varðandi loftgæði, t.d. að afla upplýsinga, meta loftgæði, setja upp og reka mælistöðvar og tryggja að upplýsingar um loftgæði séu aðgengilegar almenningi. Lagt er til að Umhverfis- og orkustofnun, í stað heilbrigðisnefnda sveitarfélaga, skuli gefa út staðbundnar áætlanir um loftgæði, og vinna viðbragðsáætlanir sem taka til skammtímaaðgerða varðandi loftgæði á einstökum svæðum í samráði við hlutaðeigandi sveitarfélög og gefa út tilkynningar til almennings um loftgæði eftir því sem við á.

Um 13. gr.

Í 13. gr. frumvarpsins eru lagðar til breytingar á 41. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir. Leiða breytingarnar af því að verkefni samkvæmt lögunum eru færð frá heilbrigðisnefndum sveitarfélaga til Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 14. gr.

Lögð er til breyting á 42. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir þannig að kveðið verði á um það að sveitarstjórnun, byggingarnefndum og öðrum yfirvöldum sveitarfélaga, sem og ríkisstofnunum, verði heimilt að leita álits Umhverfis- og orkustofnunar um hvers konar ráðstafanir vegna framkvæmda sem lög um hollustuhætti og mengunarvarnir taka til. Samkvæmt gildandi lögum hvílir skylda á framangreindum aðilum til að leita álits heilbrigðisnefnda um slíkar ráðstafanir.

Um 15. gr.

Í 15. gr. frumvarpsins er lagt til breytt heiti á XII. kafla laganna enda verður sá kafli nú um hlutverk Umhverfis- og orkustofnunar. Nú er kveðið á um hlutverk Umhverfis- og orkustofnunar í 51. gr. laganna, sem er í XIII. kafla, en lagt er til að sá kafli verði felldur niður og ákvæði úr honum sem halda þurfa gildi sínu færð í XII. kafla laganna.

Um 16. gr.

Lagt er til að 6 greinar (44.-49. gr.) falli brott.

Um 17. gr.

Í stað þess að ákvæði 2. mgr. 50. gr. fjalli um upplýsingar og tilkynningar heilbrigðiseftirlits sveitarfélaga til fjölmiðla er lagt til að það verði upplýsingar og tilkynningar Umhverfis- og orkustofnunar, í samræmi við efni frumvarpsins.

Um 18. gr.

Lagt er til að fyrirsögn XIII. kafla falli brott og núverandi kaflar XII. og XIII. fara því saman í einn kafla, númer XII, sjá einnig 15. gr. frumvarpsins.

Um 19. gr.

Lagðar eru til breytingar á 51. gr. í samræmi við efni frumvarpsins.

Um 20. gr.

Lagt er til að 52. gr. laganna falli brott.

Um 21. gr.

Í greininni er lagt til að í stað þess að vísað verði til eftirlitsaðila í 54. og 54. gr. a laga um hollustuhætti og mengunarvarnir verði vísað til Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 22. gr.

Hér er lagt til að í stað þess að vísað verði til eftirlitsaðila í 1. og 2. mgr. 55. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir verði vísað til Umhverfis- og orkustofnunar.

Þá er lagt til að 2. málsl. 2. mgr. falli brott, en þar er fjallað um upplýsingaskyldu heilbrigðisnefnda við Umhverfis- og orkustofnun. Verður ákvæðið óþarft þegar allt eftirlit hefur verið flutt til Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 23. gr.

Í 23. gr. frumvarpsins er lagt til að 2. málsl. 1. mgr. 56. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir falli brott, en þar er kveðið á um heimild ráðherra til að ákveða að starfsemi heilbrigðiseftirlits sveitarfélaga skuli hljóta faggildingu vegna rannsóknar og eftirlits. Er ákvæðið talið óþarft vegna þeirra breytinga sem lögð er til í frumvarpinu á eftirliti með framkvæmd laganna.

Um 24. gr.

Í 24. gr. frumvarpsins eru lagðar til breytingar á 58. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir. Leiða breytingarnar af því að verkefni samkvæmt lögnum eru færð frá heilbrigðisnefndum sveitarfélaga til Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 25. gr.

Í 25. gr. frumvarpsins er lögð til breyting á 59. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir, þar sem heilbrigðisnefndir sveitarfélaga munu ekki lengur semja drög að samþykktum sveitarfélaga. Lagt er til að samþykktin hljóti ekki staðfestingu ráðherra, heldur sé nægjanlegt að fá umsögn Umhverfis- og orkustofnunar og leiðir breytingin því til einföldunar á úrvinnslu samþykkt. Þá er lagt til samkvæmt frumvarpinu að mælt verði fyrir um samþykktir um meðferð úrgangs og skolps í lögum um meðhöndlun úrgangs, og um samþykktir um fráveitur í lögum um uppbyggingu og rekstur fráveitna.

Um 26. gr.

Í greininni eru lagðar til breytingar á 60. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir. Leiða breytingarnar af því að verkefni samkvæmt lögnum eru færð frá heilbrigðisnefndum sveitarfélaga til Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 27. gr.

Lagðar eru til breytingar á 61. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir sem rekja má til þess að verkefni samkvæmt lögnum eru færð frá heilbrigðisnefndum sveitarfélaga til Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 28. gr.

Í 28. gr. frumvarpsins eru lagðar til breytingar á 62. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir, en í ákvæðinu er fjallað um heimildir eftirlitsaðila. Lagt er til að í 1. mgr. verði kveðið á um heimild fulltrúa Umhverfis- og orkustofnunar til aðgangs til skoðunar og eftirlits, þar á meðal töku sýna og myndatöku, að öllum þeim stöðum sem lögin, reglugerðir og samþykktir ná yfir, með aðstoð lögreglu ef slíkt er nauðsynlegt. Lagt er til að felld verði brott sambærileg heimild heilbrigðisnefnda og heilbrigðisfulltrúa.

Þá er lagt til að 4. mgr. 62. gr. verði felld brott, en þar er fjallað um heimildir heilbrigðisnefnda sveitarfélaga til að beita úrræðum þegar um er að ræða færanlega starfsemi sem stunduð er á svæði nefndarinnar og er með starfsleyfi gefið út á öðru heilbrigðiseftirlitssvæði. Ekki er talin þörf á að kveða á um slíka heimild Umhverfis- og orkustofnunar enda nær valdsvið stofnunarinnar til landsins alls.

Um 29. gr.

Í greininni eru lagðar til breytingar á 63. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir. Leiða breytingarnar af því að verkefni samkvæmt lögunum eru færð frá heilbrigðisnefndum sveitarfélaga til Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 30. gr.

Lagt er til að 66. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir falli brott. Í greininni er kveðið á um heimild til að vísa ágreiningi milli heilbrigðisnefndar og sveitarstjórnar um framkvæmd laganna til fullnaðarúrskurðar ráðherra. Er ákvæðið óþarft í ljósi þeirra breytinga sem lagðar eru til í frumvarpinu.

Um 31. gr.

Í 31. gr. er lagt til að Umhverfis- og orkustofnun gefi út starfsleyfi fyrir starfsemi í viðauka IV í samræmi við efni frumvarpsins um að flytja útgáfu starfsleyfa til Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 32. gr.

Í greininni er lögð til breyting á 3. mgr. 4. gr. sóttvarnalaga, nr. 19/1997. Í ákvæðinu er mælt fyrir um skyldu sóttvarnalæknis til að hafa samvinnu við tilgreinda aðila. Í núgildandi ákvæði er kveðið á um að höfð skuli samvinna bæði við heilbrigðisnefndir og Matvælastofnun. Í ljósi þeirra breytinga sem lagðar eru til er lagt til að sóttvarnalæknir hafi samráð við Umhverfis- og orkustofnun og Matvælastofnun.

Um 33. gr.

Lagt er til að tilvísun til heilbrigðisfulltrúa og heilbrigðisnefnda í fyrirsögn 3. undirkafla III. kafla sóttvarnalaga falli brott.

Um 34. gr.

Lagðar eru til breytingar á 11. gr. sóttvarnalaga. Í fyrsta lagi er lagt til að felld verði niður tilkynningaskylda heilbrigðisfulltrúa samkvæmt lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir til umdæmislæknis sóttvarna, en í ákvæðinu er þegar kveðið á um sambærilega skyldu starfsmanna Umhverfis- og orkustofnunar. Þá er lagt til að umdæmislæknir sóttvarna tilkynni Umhverfis- og orkustofnun í stað heilbrigðisnefndum um smithættu eða hættu af völdum eiturefna eða geislavirkra efna.

Í öðru lagi er lagt til að í stað þess að sóttvarnalækni sé skylt að gefa heilbrigðisnefndum nauðsynlegar upplýsingar og ráð og hafa eftirlit með því að til viðeigandi ráðstafana sé gripið skuli sóttvarnalæknir veita Matvælastofnun og Umhverfis- og orkustofnun umræddar upplýsingar og hafa eftirlit með því að umræddar stofnanir grípi til viðeigandi ráðstafana.

Um 35. gr.

Í 35. gr. frumvarpsins er lögð til breyting á 6. gr. a áfengislaga, nr. 75/1998. Lagt er til að í stað þess að leggja mat heilbrigðisnefndar á grenndaráhrifum sölu áfengis á framleiðslustað til grundvallar verði leitað eftir mati Umhverfis- og orkustofnunar á grenndaráhrifum.

Um 36. gr.

Lögð er til breyting á 4. gr. laga um meðhöndlun úrgangs, nr. 55/2003. Er lagt til að í stað þess að heilbrigðisnefndir og Umhverfis- og orkustofnun hafi eftirlit með framkvæmd laganna verði eftirlitið einungis í höndum Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 37. gr.

Í greininni eru lagðar til breytingar á 14. gr. laga um meðhöndlun úrgangs, en þar er fjallað um útgáfu starfsleyfis. Eru breytingarnar í samræmi við tillögur um að færa útgáfu starfsleyfis alfarið til Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 38. gr.

Lögð er til breyting á 16. gr. laga um meðhöndlun úrgangs til samræmis við tillögur um að færa útgáfu starfsleyfis alfarið til Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 39. gr.

Í greininni eru lagðar til breytingar á 19. gr. laga um meðhöndlun úrgangs, þar sem fjallað er um skýrslugjöf. Í fyrsta lagi er lagt til að felld verði niður ákvæði um að rekstraraðilar þurfi að senda afrit af árlegri skýrslu um meðhöndlaðan úrgang til heilbrigðisnefnda á starfssvæði rekstraraðila. Í öðru lagi er lögð til breyting á 2. mgr. í samræmi við tillögur um að færa útgáfu starfsleyfis frá heilbrigðisnefndum til Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 40. gr.

Lagt er til að felld verði niður skylda sveitarstjórna um að hafa samvinnu við heilbrigðisnefndir verið gerð upplýsingaefnis um úrgangsforvarnir og meðferð úrgangs í sveitarfélaginu sem kveðið er á um í 2. mgr. 24. gr. laga um meðhöndlun úrgangs og að sveitarfélögum verði þess í stað gert að hafa samvinnu við Umhverfis- og orkustofnun.

Um 41. gr.

Í 41. gr. frumvarpsins er lagt til að VI. kafli laga um meðhöndlun úrgangs fái nýtt heiti.

Um 42. gr.

Í 42. gr. frumvarpsins er lögð til breyting á lögum um meðhöndlun úrgangs til samræmis við meginefni frumvarpsins um að færa útgáfu starfsleyfa alfarið til stofnana ríkisins.

Um 43. gr.

Í 43. gr. frumvarpsins er lagt til að bæta við nýrri grein er varðar samþykktir sveitarfélaga um meðferð úrgang og um umgengni á lóðum. Slíkar samþykktir hafa verið settar á grundvelli 59. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir. Í frumvarpinu er lagt til að aflagt verði að heilbrigðisnefndir semji drögin að slíkum samþykktum og að samþykktin þarfnist staðfestingar ráðherra. Þess í stað þurfi sveitarstjórnir að afla umsagnar Umhverfis- og orkustofnunar fyrir samþykktum áður en þær eru birtar og öðlast gildi. Leiðir breyting þessi því til einföldunar á málsmeðferð vegna samþykktar sveitarfélaga.

Um 44. gr.

Lagt er til að tilvísun til annarra eftirlitsaðila en Umhverfis- og orkustofnunar í 60. gr. laga um meðhöndlun úrgangs verði felldar brott í samræmi við tillögur um að Umhverfis- og orkustofnun verði eini eftirlitsaðili samkvæmt lögunum.

Um 45. gr.

Í greininni eru lagðar til breytingar á 61. gr. laga um meðhöndlun úrgangs sem leiða af þeim breytingum sem lagðar eru til í frumvarpinu um að eftirlit með framkvæmd laganna verði einungis í höndum Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 46. gr.

Lagt er til að gerðar verði breytingar á 64. gr. a laga um meðhöndlun úrgangs og kveðið á um að Umhverfis- og orkustofnun veiti starfsleyfi fyrir starfsemi þar sem fram fer endurvinnsla skipa. Jafnframt er lagt til að felld verði niður ákvæði um að heilbrigðisnefndir sveitarfélaga veiti starfsleyfi fyrir starfsemi þar sem fram fer endurvinnsla skipa undir 500 brúttótonnum.

Um 47. gr.

Í greininni eru lagðar til breytingar á 65. gr. laga um meðhöndlun úrgangs, en í ákvæðinu er fjallað um eftirlit með framkvæmd laganna.

Í fyrsta lagi er lagt til að felld verði niður heimild Umhverfis- og orkustofnunar til að fela heilbrigðisnefnd eftirlit og framkvæmd þvingunarúrræða í ljósi þess að gert er ráð fyrir að nefndirnar verði aflagðar.

Í öðru lagi er lagt til að ákvæði 5. mgr. 65. gr. laganna falli brott, en þar er kveðið á um heimild sveitarfélaga til að setja gjaldskrá og innheimta gjald fyrir eftirlitsskylda starfsemi. Verður ákvæðið óþarft ef eftirlit er alfarið fært til Umhverfis- og orkustofnunar.

Aðrar breytingar sem lagðar eru til í greininni má leiða af tillögum frumvarpsins um flutning verkefna frá heilbrigðisnefndum til Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 48. gr.

Í 48. gr. frumvarpsins er lagt til að gerðar verði breytingar á 66. gr. laga um meðhöndlun úrgangs þar sem fjallað er um þvingunarúrræði sem beita má til að knýja á um framkvæmd ráðstöfunar samkvæmt lögunum. Er lagt til að felld verði á brott heimild heilbrigðisnefnda til að beita úrræðum samkvæmt ákvæðinu og að Umhverfis- og orkustofnun geti ein beitt þvingunarúrræðum.

Um 49. gr.

Lagt er til að 2. mgr. 67. gr. laga um meðhöndlun úrgangs falli brott, en í ákvæðinu er kveðið á um að ágreiningi Umhverfis- og orkustofnunar og heilbrigðisnefnda um framkvæmd laganna skuli vísa til úrskurðar ráðherra. Er ákvæðið óþarft ef eftirlit verður alfarið í höndum Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 50. gr.

Í greininni eru lagðar til breytingar á 4. gr. laga um varnir gegn mengun hafs og stranda, nr. 33/2004, en þar er fjallað um yfirstjórn og eftirlitsaðila samkvæmt lögunum. Lagt er til að tilvísanir til heilbrigðiseftirlits sveitarfélaga verði felldar brott úr greininni og að eftirlit með framkvæmd laganna verði alfarið í höndum Umhverfis- og orkustofnunar. Í samræmi við framangreint er lagt til að felld verði brott heimild Umhverfis- og orkustofnunar til að fela heilbrigðisnefndum framkvæmd þvingunarúrræða samhliða eftirliti.

Um 51. gr.

Lagðar eru til breytingar á 5. gr. laga um varnir gegn mengun hafs og stranda sem leiða af þeim breytingum sem lagðar eru til í frumvarpinu um að eftirlit með framkvæmd laganna verði einungis í höndum Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 52. gr.

Lagt er til að tilvísun til heilbrigðisnefnda í 7. mgr. 8. gr. laga um varnir gegn mengun hafs og stranda falli brott. Er breytingin í samræmi við tillögum sem settar eru fram í frumvarpinu um að eftirlit með framkvæmd laganna verði alfarið flutt til Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 53. gr.

Í greininni eru lagðar til breytingar á 12. gr. laga um varnir gegn mengun hafs og stranda sem leiða af þeim breytingum sem lagðar eru til í frumvarpinu um að eftirlit með framkvæmd laganna verði einungis í höndum Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 54. gr.

Lagðar eru til breytingar á 14. gr. laga um varnir gegn mengun hafs og stranda sem nauðsynlegar eru vegna flutnings eftirlits frá heilbrigðisnefndum til Umhverfis- og orkustofnunar, en í ákvæðinu er fjallað um framkvæmd og stjórn á vettvangi.

Um 55. gr.

Í greininni er lagt til að 3. mgr. 21. gr. laga um varnir gegn mengun hafs og stranda falli brott, en þar er fjallað um gjaldtöku vegna aðgerða heilbrigðisnefnda á grundvelli laganna. Er ákvæðið óþarft þegar eftirlit verður alfarið hjá Umhverfis- og orkustofnun.

Um 56. gr.

Í 56. gr. frumvarpsins eru lagðar til breytingar á 22. gr. laga um varnir gegn mengun hafs og stranda þar sem fjallað er um þvingunarúrræði sem beita má til að knýja á um framkvæmd ráðstöfunar samkvæmt lögnum. Er lagt til að felld verði á brott heimild heilbrigðisnefnda til að beita úrræðum samkvæmt ákvæðinu og að Umhverfis- og orkustofnun geti ein beitt þvingunarúrræðum og breytingar sem leiða af því.

Um 57. gr.

Í greininni er lagt til að tilvísun til heilbrigðisnefnda verði felld úr 23. og 24. gr. laga um varnir gegn mengun hafs og stranda. Er breytingin í samræmi við tillögur um flutning eftirlits frá heilbrigðisnefndum til Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 58. gr.

Lagt er til að tilvísanir til heilbrigðisnefnda sveitarfélaga verði felldar brott og að Umhverfis- og orkustofnun taki við þeim hlutverkum sem nú eru falin heilbrigðisnefndum samkvæmt lögum um veitingastaði, gististaði og skemmtanahald, nr. 85/2007, eftir atvikum ásamt Matvælastofnun.

Um 59. gr.

Í greininni er lagt til að í stað þess að vísa til heilbrigðisnefnda í 4. gr. laga um uppbyggingu og rekstur fráveitna, nr. 9/2009, verði vísað til Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 60. gr.

Lagt er til að tilvísanir til heilbrigðiseftirlits sveitarfélaga og heilbrigðisnefnda í 8. gr. laga um stjórn vatnamála, nr. 36/2011, verði felld brott þannig að kveðið verði á um að sveitarfélög séu Umhverfis- og orkustofnun til aðstoðar við undirbúning tillögu að vatnaáætlun, aðgerðaáætlun og vöktunaráætlun og endurskoðun þeirra og að í vatnasvæðisnefndum skuli a.m.k. starfa fulltrúar frá sveitarfélögum á viðkomandi vatnasvæði og frá Umhverfis- og orkustofnun. Aðkoma sveitarfélaga að vatnsvernd og undirbúningi vatnaáætlunar er mikilvæg og hefur mikla tengingu við skipulagsmál.

Um 61. gr.

Í greininni er lagt til að í stað þess að kveðið verði á um í 2. mgr. 9. gr. laga um stjórn vatnamála að í ráðgjafarnefnd fagstofnana og eftirlitsaðila skuli vera fulltrúar frá heilbrigðiseftirliti sveitarfélaga verði kveðið á um að í nefndinni skuli vera fulltrúi frá sveitarfélögum. Aðkoma sveitarfélaga að vatnsvernd og undirbúningi vatnaáætlunar er mikilvæg og hefur mikla tengingu við skipulagsmál.

Um 62. gr.

Lagt er til að gerðar verði breytingar á 22. gr. laga um stjórn vatnamála um vöktunaráætlun sem miða að því að eftirlit með vöktun verði alfarið í höndum Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 63. gr.

Í greininni eru lagðar til breytingar á 9. og 10. gr. laga um umhverfisábyrgð, nr. 55/2012 sem leiða af meginefni frumvarpsins um að færa útgáfu starfsleyfa og eftirlit alfarið til stofnana ríkisins.

Um 64. gr.

Felld er brott tilvísun til heilbrigðisnefndar í samræmi við meginefni frumvarpsins.

Um 65. gr.

Í greininni eru lagðar til breytingar á 13., 14. og 15. gr. laganna sem leiða af meginefni frumvarpsins um að færa útgáfu starfsleyfa og eftirlit alfarið til stofnana ríkisins.

Um 66. gr.

Í greininni eru lagðar til breytingar á 23. gr. laga um umhverfisábyrgð, en þar er kveðið á um stjórn og eftirlitsaðila. Er lagt til að eftir sem áður hafi Umhverfis- og orkustofnun umsjón og eftirlit með framkvæmd laganna, en að felld verði brott heimild stofnunarinnar til að fela heilbrigðisnefnd tiltekna þætti eftirlitsins með samningi.

Um 67. gr.

Lagt er til að felld verði niður ákvæði 3. málsl. 2. mgr. 25. gr. laga um umhverfisábyrgð, en þar er fjallað um heimildir heilbrigðisnefnda sem Umhverfis- og orkustofnun hefur falið tiltekna þætti eftirlits. Er ákvæðið óþarft þar sem gert er ráð fyrir að heimild Umhverfis- og orkustofnunar til útvistunar verði felld brott.

Um 68. gr.

Í samræmi við aðrar breytingar sem lagðar eru til á lögum um umhverfisábyrgð í frumvarpinu er lagt til að tilvísun til heilbrigðisnefnda í 30. gr., þar sem fjallað er um gjaldtöku, verði felld brott.

Um 69. gr.

Lögð er til breyting á 5. gr. efnalaga, nr. 61/2013, en þar er fjallað um hlutverk Umhverfis- og orkustofnunar samkvæmt lögnum. Er lagt til að felld verði brott skylda stofnunarinnar til að upplýsa heilbrigðisnefndir sveitarfélaga um þá þætti sem falla undir lögin. Er breytingin í samræmi við breytingu þá sem lögð er til í frumvarpinu á hlutverki heilbrigðisnefnda sveitarfélaga.

Um 70. gr.

Lagt er til að 6. gr. efnalaga falli brott en í ákvæðinu er fjallað um hlutverk heilbrigðisnefnda sveitarfélaga samkvæmt lögnum. Er ákvæðið óþarft eftir að eftirlit með framkvæmd laganna hefur alfarið verið fært til Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 71. gr.

Í greininni eru lagðar til breytingar á 48. gr. efnalaga þar sem fjallað er um eftirlit með framkvæmd laganna. Eru breytingarnar í samræmi við tillögur um flutning eftirlits frá heilbrigðisnefndum til Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 72. gr.

Í greininni eru lagðar til breytingar á 4. gr. laga um meðferð elds og varnir gegn gróðureldum, nr. 40/2015, en þar er fjallað um leyfi til að brenna sinu. Er lagt til að sýslumaður skuli hafa samráð og sinna tilkynningaskyldu við Umhverfis- og orkustofnun í stað hlutaðeigandi heilbrigðisnefnda vegna leyfa fyrir sinubrennu.

Um 73. gr.

Lagt er til að tilvísun til heilbrigðisnefndar í 1. mgr. 5. gr. laga um meðferð elds og varnir gegn gróðureldum falli brott. Leiðir breytingin af flutningi verkefna frá heilbrigðisnefndum til Umhverfis- og orkustofnunar.

Um 74. gr.

Í greininni er lögð til breyting á 22. gr. laga um Gæða- og eftirlitsstofnun velferðarmála, nr. 40/202. Er lagt til að kveðið verði á um heimild Gæða- og eftirlitsstofnunar velferðarmála til að miðla persónuupplýsingum til Umhverfis- og orkustofnunar í stað heilbrigðisnefnda sveitarfélaga vegna eftirlits með hollustuháttum og mengunarvörnum.

Um 75. gr.

Greinin þarfnast ekki skýringa.

Um ákvæði til bráðabirgða.

Líkt og fram kemur í ákvæði til bráðabirgða er gert ráð fyrir að það starfsfólk heilbrigðiseftirlita sveitarfélaga, sem hefur sinnt þeim verkefnum sem flytjast til Umhverfis- og orkustofnunar, njóti forgangs til þeirra starfa sem munu verða til með flutningi verkefna frá heilbrigðiseftirliti sveitarfélaga til Umhverfis- og orkustofnunar. Markmiðið er því ekki að

fækka störfum heldur má m.a. gera ráð fyrir að til verði fjölbreytt störf. Þá er markmiðið ekki að flytja störf til milli landshluta heldur má gera ráð fyrir að til verði störf á starfsstöðvum Umhverfis- og orkustofnunar vítt og breitt um landið.

Gert er ráð fyrir að fyrri störf verði lögð niður og viðkomandi hafi þá forgang til að ráða sig í nýtt starf hjá Umhverfis- og orkustofnun. Starfsmenn kunna því að þurfa að hlíta breytingum á starfi eða starfsstigi í samræmi við skipulag Umhverfis- og orkustofnunar og starfslýsingu. Í ljósi fyrrgreinds forgangsréttar starfsfólks er í ákvæðinu einnig kveðið á um að ekki sé skylt að auglýsa umrædd störf í samræmi við almenna reglu 7. gr. laga um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins, nr. 70/1996.